

prof. dr Dragoslav Šumarac, predsednik Skupštine Inženjerske komore Srbije

Kontinuirana edukacija jedina garancija za valjano projektovanje i izvođenje radova!

Poslednjih godina svedoci smo napora koji se čine u cilju rehabilitacije postojećih i izgradnje novih putnih pravaca kako u Srbiji, tako i u regionu. Koliko je značajna ta vrsta infrastrukturnog povezivanja, govori i činjenica da se sve češće održavaju stručni i javni skupovi posvećeni pitanjima iz ove oblasti. Pre dve godine održan je I srpski kongres o putevima; krajem 2015. u Beogradu Prva godišnja ministarska konferencija pod nazivom "Regionalno infrastrukturno povezivanje - Koridori za budućnost", a za ovu godinu zakazan je i II Srpski kongres o putevima, takođe u Beogradu.

Razgovor vodio:
Boris Gajić

Prof. dr Dragoslav Šumarac, aktuelni Predsednik Skupštine Inženjerske komore Srbije, svojevrmeno i ministar građevinarstva u Vladi Republike Srbije, poznat je u stručnoj i široj poslovnoj javnosti po zalaganju za jače prisustvo struke, a posebno u delu koji se tiče licenci, kao svojevrsnog dokaza o kvalitetu i stručnosti izvršenih radova uopšte u građevinarstvu, a pogotovo u oblasti niskogradnje. Kao nekog ko sticajem profesionalnih okolnosti i ko poseduje odgovarajuće iskustvo u oblasti naučno-obrazovnog, ali i stručno-tehničkog i političkog upravljanja, zamolili smo prof. Šumarca da odvoji vreme i za čitaoce almanaha PUT Plus progovori o povezanosti i neposrednom uticaju edukacije, teorije i prakse i ostalim bitnim aspektima za niskogradnju, putarsku i železničku privredu i prateće delatnosti...

PUT Plus: Šta znače ovakvi stručni skupovi za putarsku praksu?

Dragoslav Šumarac: Svaki vid razmene iskustava, profesionalnog usavršava-

prof. dr Dragoslav Šumarac, predsednik Skupštine Inženjerske komore Srbije

nja i unapređenja znanja, upoznavanja sa novim alatima, tehnikama i trendovima u bilo kojoj stručnoj oblasti pa i u putarstvu je nesumnjivo od esencijalnog značaja za održavanje i unapređenja visokog standarda struke. Stručne konferencije kao što je i konferencija "Regionalno infrastrukturno povezivanje - Koridori za budućnost", predstavljaju izuzetnu priliku da se susretnu donosioci odluka, finansijeri i oni koji projektuju i izvide najvažnije saobraćajnice.

Svi znamo da je situacija u saobraćajnoj infrastrukturi u našoj zemlji na nezavidnom nivou, a svesni smo i neophodnosti ubrzanog oporavka i razvoja ovog sektora bez kojeg nije moguće zamisliti niti

sprovesti pravi razvoj i integraciju jedne savremene države. Naravno da će i Inženjerska komora Srbije, a i ja kao jedan od predstavnika ove važne institucije, uvek dati podršku i uzeti učešća u ovakvim i sličnim skupovima.

Izgradnja putne infrastrukture je neosporno jedan od najvažnijih pokazatelja razvoja jedne ozbiljne države. Na žalost, mi još uvek nemamo dovoljno razvijenu putnu mrežu...

Uloga Komore se ogleda pre svega u obrazovanju i profesionalnom usavršavanju tehničkih kadrova koji učestvuju u sprovođenju regionalnih infrastrukturnih projekata pa i putarskih. Inženjerska komora Srbije sprovi-

di nekoliko projekata, samostalno i u saradnji sa Kancelarijom Ujedinjenih nacija za infrastrukturne projekte (UNOPS), Evropskim savetom inženjerskih komora (ECEC) i Asociacijom inženjera

konsultanata (ACES), koji za cilj imaju unapređenje profesionalnih veština inženjera članova naše Komore. Naši inženjeri prolaze obuke koje podrazumevaju FIDIC modele ugovaranja, Eurokodove u građevinarstvu, primene novih softvera, alata i tehnologija što im u velikoj meri pomaže u radu, a pogotovo u radu na projektima koji su finansirani iz inostranih sredstava i samim tim podrazumevaju visoke standarde projektovanja i izvođenja radova u skladu sa savremenim modelima rada. S obzirom na to da se putarska industrija u najvećoj meri finansira sredstvima koja dolaze iz inostranstva, finansijeri najčešće traže da se prilikom realizacije projekata poštuju FIDIC modeli ugovaranja ali i drugi savremeni standardizovani pristupi u radu. Sprovodeći obuke iz oblasti primene ovih modela, Komora osposobljava svoje članove za rad u skladu sa visokim standardima koje zahtevaju strani ulagači. Na ovaj način domaći inženjeri mogu da odgovore na savremene zahteve i predstavljaju pravu konkurenciju inženjerima koji dolaze iz inostranstva.

PUT Plus: Kada već govorimo o putarskoj praksi, koliko Vi, kao čovek od obrazovanja i nauke, odnosno stručnog usavršavanja, s jedne, i kao zagovornik sertifikacije, dakle, dokaza o kvalitetu nečijeg rada, možete reći o povezanosti i neposrednom uticaju edukacije, teorije i prakse - projektovanja i otelotvorenja projektovanog? Kako biste komentarisali sadašnje stanje u Srbiji?

Dragoslav Šumarac: Upravo tako; sertifikacija, standardizacija, a pre svega kontinuirana edukacija predstavljaju jedinu garanciju da se projektovanje i izvođenje radova obavljaju na valjani način. Svršeni studenti, mladi inženjeri, u toku svog obrazovanja dobijaju važna i dobra teorijska znanja koja kroz praksu tek treba da primene, ali svi smo svedoci veoma brzih promena u sferi tehnologija koje imaju snažan uticaj i na posao kojim se mi bavimo i potpuno je jasna neophodnost praćenja tih promena. Inženjerska komora Srbije je prepoznala važnost ovog pitanja i od prošle godine sprovodi obaveznu edukaciju svih svojih članova kroz programe kontinuiranog profesionalnog usavršavanja.

Važan deo ovog programa je i zajednički evropski program kontinuiranog

usavršavanja koji ima za cilj omogućavanje domaćim inženjerima da prate predavanja, obuke i treninge koje sprovode evropski i svetski stručnjaci. Ovo je program koji sprovodimo zajedno sa Evropskim savetom inženjerskih komora čiji sam i ja jedan od potpredsednika zadužen za pitanja kontinuirane edukacije. Ovo predstavlja veliko priznanje i obavezu za Inženjersku komoru Srbije.

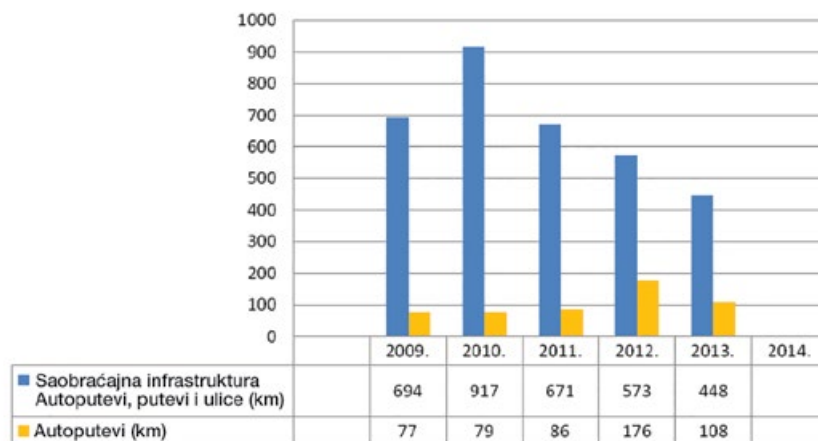
PUT Plus: Pitanje izgradnje putne infrastrukture je svakako pitanje i preciznije odraz razvoja jedne zemlje. Ipak, pitanje održavanja je pokazatelj odnosa prema sopstvenoj putnoj mreži. Šta biste u tom smislu mogli da kažete u vezi sa putnom mrežom Srbije, kako u delu koji se odnosi na putnički, ali i u delu koji se tiče komercijalnog saobraćaja?

Dragoslav Šumarac: Kao što i sami kažete, izgradnja putne infrastrukture je

Svedoci smo da zbog dampinovanja cena na javnim konkursima (mnoge firme su u nedostatku posla prinuđene da rade ispod cene), projekti ne mogu biti kvalitetni što dovodi do plaćanja klejmova izvođačima radova. Zato je bolje više sredstava izdvojiti za dobro urađene projekte, da bi se izvođenje radova obavilo efikasnije i ekonomičnije. Rešenje su preporuke o minimalnim cenama, na čemu Komora radi zajedno sa Komisijom za zaštitu konkurencije Republike Srbije.

vanje putne mreže neophodna velika sredstva sa kojima se na lokalno često ne raspolaže i da je to mesto gde država mora da interveniše.

Od svetske finansijske krize, ulaganja u putnu infrastrukturu su značajno smanjena i u našoj zemlji. To se najbolje vidi iz podataka koji se mogu naći na sajtu Zavoda za statistiku RS, a koji su prikazani na sledećem grafikonu:

svakako jedan od najvažnijih pokazatelja razvoja jedne ozbiljne države. Na žalost, mi još uvek nemamo dovoljno razvijenu putnu mrežu, tu naravno mislim i na putnički i na komercijalni saobraćaj. Pravac u kojem bi trebalo ići je svakako izgradnja novih, važnih koridora, odnosno autoputeva, ali ne smemo zaboraviti ni održavanje postojeće mreže koja će, ukoliko joj ne poklonimo neophodnu pažnju, vremenom postati neupotrebljiva i zahtevaće u jednom momentu ulaganje velikih sredstava sa kojima na žalost ne raspolažemo.

Svakako da prepuštanje brige o saobraćajnicama nižih prioriteta lokalnim samoupravama predstavlja rasterećenje, ali ne sme se zaboraviti da su za održa-

Iz podataka koji su dostupni do 2014. godine, a prikazani su na datom grafikonu, jasno se vidi da je u porastu izgradnja autoputeva dok je sve ostalo u značajnom padu.

PUT Plus: Pitanje ekologije se sve više postavlja kao neodvojivo u priči o putnoj privredi. U čemu je zapravo značaj ovog aspekta posmatranja putne privrede jedne zemlje?

Dragoslav Šumarac: Svest o održavanju i zaštiti životne sredine predstavlja moralnu, finansijsku i zakonsku obavezu za svakog pojedinca, ali i za državu u celini. Neosporno je da putevi moraju da se grade, a da taj proces zahteva naruša-

vanje prirodnog okruženja. Ipak, danas postoje načini gradnje koji umanjuju negativne uticaje na okolinu. Postoje savremeni materijali i tehnike koje su prilagođene visokim standardima ekološke zaštite.

Ovo jesu, inicijalno, skuplja rešenja ali imajući u vidu dugoročan aspekt, širu sliku, ovakva ulaganja su zasigurno nešto što mora da predstavlja obavezu za sve nas. Čuvajući svoje prirodno okruženje čuvamo budućnost onih koji dolaze posle nas a to je od nespornog značaja. Pitanje očuvanja ekologije je važno kako za putnu privredu tako i za privredu jednog društva uopšte.

PUT Plus: Predsednik ste Skupštine Inženjerske komore Srbije, jedne značajne institucije koja bi, po definiciji, trebalo da ima svoje mesto i ulogu u inženjerskoj praksi, samim tim i u segmentu putne privrede. Koliko ste lično zadovoljni sadašnjom pozicijom Inženjerske komore Srbije u planiranju, projektovanju, realizaciji i daljoj eksploataciji putne mreže u Srbiji? Šta u tom smislu Vaša kuća inženjerske struke planira da radi u narednom periodu, posebno u godinama do u članjenja Srbije u EU? Kakva će u tom segmentu biti saradnja sa inženjerskim komorama i strukovnim udruženjima u zemljama ex-yu regiona?

Dragoslav Šumarac: Inženjerska komora Srbije, odnosno njeno članstvo koje broji više od 27 hiljada stručnjaka, predstavlja ogroman potencijal koji ponekad nije iskorišćen na pravi način. Mi u Komori se trudimo da tu činjenicu promenimo kroz saradnju sa državnim

institucijama, pokretanjem akcija koje imaju za cilj poboljšanje položaja inženjera, ali i kroz stalnu edukaciju našeg članstva.

Komora između ostalog mora biti konsultovani partner prilikom donošenja zakonskih i podzakonskih akata koji uređuju oblast delovanja naših članova. Sigurno da bi pozicija Komore mogla i morala da bude bolja, ali sigurno je da se značaj ove institucije sve više prepoznaje i kod državnih institucija ali i van granica naše zemlje.

Jedna od konkretnih aktuelnih aktivnosti Komore je borba za usvajanje minimalnih cena u izradi projektne dokumentacije, u svim inženjerskim granama, a posebno u putnoj privredi. Svedoci smo da zbog dampingovanja cena na javnim konkursima (mnoge firme su u nedostatku posla prinuđene da rade ispod cene), projekti ne mogu biti kvalitetni (nedovoljan broj istražnih bušotina) što dovodi do plaćanja klejmova izvođačima radova. Zato je bolje više sredstava izdvojiti za dobro urađene projekte, da bi se izvođenje radova obavilo efikasnije i ekonomičnije. Rešenje su preporuke o minimalnim cenama, na čemu Komora radi zajedno sa Komisijom za zaštitu konkurencije Republike Srbije. Te preporuke, ako se donesu,

prof. dr Dragoslav Šumarac, predsednik Skupštine Inženjerske komore Srbije

trebalo bi pre svega Država da poštuje u njenom interesu.

Inženjerska komora Srbije je već deset godina jedna od najaktivnijih članica Evropskog saveta inženjerskih komora (European Council of Engineers Chambers – ECEC), ali i drugih važnih međunarodnih inženjerskih asocijacija. Smatram da na ovaj način u velikoj meri doprinosimo procesu evropskih integracija

Sertifikacija, standardizacija, a pre svega kontinuirana edukacija predstavljaju jedinu garanciju da se projektovanje i izvođenje radova obavljaju na valjani način!

našeg društva i doprinosimo da naša zemlja bude prepoznata kao ozbiljan partner spreman da se pridruži evropskoj porodici naroda.

Pored toga, naša Komora je jedan od osnivača Inženjerske inicijative za regionalnu saradnju (IIRS) koja okuplja inženjerske komore zemalja bivše Jugoslavije, kao i Bugarske. Glavni ciljevi su nam uspostavljanje ujednačenijih uslova obrazovanja, rada i licenciranja inženjera u regionu koji bi doprineli lakšem transferu radne snage u regionu i samim tim povećali konkurentnost inženjera što bi omogućilo lakše dolaženje do posla u vremenu kad je mnogo naših članova nezaposleno.

PUT Plus: Vaša poruka kolegama posebno onim koji su angažovani u putnoj privredi?

Dragoslav Šumarac: Poruka kolega je pre svega da naše vreme, vreme inženjera, tek dolazi. Da smo mi ti bez kojih nema razvoja i da nas sigurno očekuju bolji dani što se tiče razvoja struke, a da je Inženjerska komora Srbije tu da zaštiti i pomogne svim svojim današnjim, ali i budućim članovima. ■

